

DZIENNIK

DEPARTAMENTOWY RADOMSKI.

Nro. 19.

W Radomiu dnia 10go Maja 1812.

Nro. 3396. Prefekt Departamentu Radomskiego

Zapadły pod dniem 14 Lutego 1812 Roku Dekret Najjaśniejszego Pana Dochodów Skarbowych podatku osobistego tyczący się, w następującej osnowie:

„Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu, w Pałacu Naszym w Dreźnie dnia 14 Miesiąca Lutego Roku 1812. FREDERYK AUGUST z Bożej Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski, &c. &c.

W skutku prawa uchwalonego dnia 23 Grudnia 1811 roku o podatku Osobistym, na przełożenie Ministra Naszego Przychodów i Skarbu Xięstwa Warszawskiego, po wysłuchaniu Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy:

§. 1. Każdego Roku w pierwszych dniach miesiąca Października spis osób do podatku osobistego robiony będzie w miastach *respective* przez Prezydentów i Burmistrzów, a po wsiach przez Woytów lub ich zastępców. Do pomocy przy takim spisie w miastach użyte być mogą członki Rad municypalnych i mieyskich, a po wsiach członki rad wieyskich.

§. 2. Najpoźniej aż do dnia 20 Października spis takowy zupełnie skutecznionym i *respective* Prefektowi lub Podprefektowi podanym być powinien, w którym to spisie odmiany, zasze względem roku uplynionego powinny być zapisane.

Wzór do takowego spisu Minister Przychodów i Skarbu ułoży, i do Prefektów prześle,

§. 3. Spis osób do podatku osobistego z miast, których Prezydent lub Burmistrz pod

bezpośrednią Prefekta Departamentu zoltaią dyrekcyą, Prefekt *respective* Departamentu, z miast zaś innych i ze wsiów, Podprefekt *respective* Powiatu, zatwierdzać będąc;

§. 4. Prezydent i Burmistrz miasta, a Wóyci lub ich zastępcy w Gminach wiejskich, każdy z nich *respective* są odpowiedzialni za opóźnienie i niedokładność zrobionego przez siebie spisu osób do podatku osobistego należących.

§. 5. Każdy Kontrybuent podatku osobistego winien jest rzetelnie do spisu podać się to jest: nie tać *respective* wiele posiada gruntów, wiele utrzymuje czeladzi, pomocników do rzemiosła lub profesyi swojej, wiele posiada folwarków, lub wiele ich trzyma w dzierżawie, albo też czy ma domy w miastach i w których, czy te są murowane, drewniane, bepiętrowe, lub piętrowe? a gdy jest Oficjalistą lub Woyskowym, jaką ma roczną pensyą lub gażę.

§. 6. Spis osób w służbie woyskowej zostających i podług prawa o podatku osobistym do opłaty tegoż podatku należących, tudzież osób cywilnych w służbie u woyskowych sędzących, przez Podinspektorów czyniony, a przez Inspektorów potwierdzony będzie; pobór zaś podatku przez Platników woyskowych skutecznym i do kasy Skarbowych wnoszonym zostanie, stosownie do wzoru i przepisów przez Ministra Przychodów i Skarbu wydanych.

§. 7. Każdy mieszkaniec tam będzie klasyfikowany, gdzie jest w księgę ludności Dekretem Naszym 18 Stycznia 1810 roku ustanowioną zapisany, lub tam, gdzie zwyczajnie mieszka; posiadający w kilku miejscach majątek lub handel, urząd lub funkcyą, złożyć powinien wcześniej zaświadczenie urzędowe miejsca tego, gdzie jest do klasyfikacyi podany, inaczej w każdym miejscu *extra* poselszyi, handlu lub zamieszkania, do opłaty podatku pociągnięty być może,

§. 8. Ktokolwiekby mniemał się być uciążonym przez klasyfikacyą, może zażalenie zanieść do Rady Prefekturalney. Po upłynionych trzech miesiącach od terminu oznaczonego do opłaty podatku osobistego, zażalenia takowe nie będą przyjmowane.

§. 9. Poborem podatku osobistego w Gminach wiejskich zatrudniać się będzie Wójt lub jego zastępca, a w miastach kasę utrzymujący pod dozorem *respective* Prezydentów lub Burmistrzów, zebrany przez nich podatek oddawany będzie do kasy Powiatowej.

§. 10. W Gminach wiejskich Wójt lub jego zastępca, w miastach kasę utrzymujący, zatrudniający się poborem, gdy wybrana z podatku osobistego ilość do kasy Powiatowej

oddawać będą, odbiorą w nadgodzie z tejże kasy w miastach pierwszego rzędu, pół od sta, w miastach drugiego i trzeciego rzędu: jeden od sta, w miastach i we wsiach czwartego i piątego rzędu półtora od sta z ilości przez nich wybranych.

§. 11. Taryfa podatku osobistego przez Prefekta zatwierdzona, służyć będzie poborem i kasom Powiatowym za prawidło, i wolna być ma każdemu Kontrybuentowi do przyzрения.

§. 12. Każdy właściciel dóbr, ich dzierżawca: każdy kupiec, rzemieślnik, profesjonalista lub fabrykant, uwalniając od obowiązków lub służby dworskich, czeladź włościan, lub służących swych, oddalających się od niego, winien jest sam przekonać się, czy zapłacili do Skarbu podatek osobisty od nich należny. Jeżeli go nie zapłacili, obowiązkiem jest wtedy każdego takiego właściciela dóbr, dzierżawcy, kupca, rzemieślnika, fabrykanta lub profesjonalisty zabezpieczyć podatek osobisty Skarbowi należny, inaczej, sami go zapłacić będą obowiązani z wolnym regresem do właściwego Kontrybuenta.

§. 13. Prezydenci, Burmistrzowie, Wóyci i ich zastępcy są odpowiedzialni za całość i termin wypłaty tego podatku. Moeni zatem będą i są obowiązani używać Sekwestratorów po Powiatach ustanowionych, aby ci exekwowali zaległość w sposobie przepisany przez Dekret Nasz de data 17 Października roku zeszłego.

§. 14. W stosunku do Dekretu Naszego z dnia 18 Stycznia 1810 roku, każdy przenoszący się z jednego miejsca na drugie, nie będzie wprzód miał dozwolonego sobie pobytu w miejscu, do którego się przenosi, aż dowie, że podatek osobisty od niego należny z roku, w którym się przenosi, zupełnie zapłacił.

§. 15. Po skończonym corocznym spisie do podatku osobistego zrobionym, najpóźniej we cztery tygodnie Prefektowie Departamentów *respective* podawać będą Ministrowi Przychodów i Skarbu dezygnacyą roczną tego podatku, a to podług wzoru, jaki im od tegoż Ministra przesłany będzie.

§. 16. Za Kontrybuenta podatku osobistego, któryby umarł nie zapłaciwszy onego, zapłacić tenże podatek są obowiązani najbliżsi sukcesorowie, jeżeli spadek po nim pozostały na zaspokoienie podatku zaległego wystarcza.

§. 17. Wątpliwość wynikająca z powodu wcześniejszej w Uchwałę Sejmową niejasności,

iz właściciele i dzierżawcy do dwunastu solwarków mający, w osmej i dziewiątej klasie również zdają się być pomieszczeni, tak rozumianą być powinna: iż właściciele i dzierżawcy więcej jak sześć, a nie więcej jak dwanaście solwarków mający, nie do dziewiątej lecz do osmej klasy należą.

§ 18. Stosownie dalsze Instrukcyje w celu wykonania przepisu prawa o podatku osobistym, i niniejszego Dekretu, Minister Przychodów i Skarbu Władzom, do których należy, wyda.

§ 19. Przepisy Dekretu Naszego de data 25 Marca 1809 o Podatku osobistym są unieważnione.

§ 11. Wykonanie niniejszego Dekretu, który w Dzienniku praw ma być umieszczony, Naszym Ministrom Xięstwa Warszawskiego, w czem do którego należy, zalecamy. (podpisano) FREDERYK AUGUST, przez Króla Minister Sekretarz Stanu Stanisław Breza. Zgodno z Oryginałem Minister Sekretarz Stanu, Stanisław Breza. (L.S.) Zgodno z Oryginałem Felix Łubiński, Minister Sprawiedliwości, Antoni Joneman, Sek. Jener. dla dokładney UUr. Woytów i JPP. Burmistrzów informacyi i wiadomości stron dotyczących, do powszechney postało wiadomości. Rapom dnia 5 Maja 1812.

(podpisano) *Małachowski.* *Hafsmann* Sekr. Jeneralny.

Nro. 5637. Prefekt Departamentu Radomskiego.

Smutne w niektórych Gminach zdarzone Wypadki, że biedne Włościanie przy terazniejszym powszechnym niedostatku, idąc za Instyktom Natury w ziołach i roślinach w tej porze czasu z ziemi dobywających się szukać wyżywienia zmuszeni, w miejscach spodziewanego zasilku najokropniejsze bole, a następnie śmierć samą znaleźli, powodnią Prefektem, z troskliwości o los tej Klasy pracowitego Ludu, gdy ustrzedz i odwieść ich od szukania tego ostatniego sposobu wyżywienia się, zdać się być rzeczą trudną do wydania niniejszego Rozporządzenia; przynajmniej zabezpieczenie od okropnych z okazji tej śmierci wypadków niosącego.

He trudne jest rozpoznawanie szkodliwych, od mogących być używanymi gatunków

Roślin w kształcie swym zupełnie podobieństwo do siebie mających (co najwięcej pomiędzy rozmaitymi rodzajami grzybów zachodzi) tyle w używaniu na pokarm takowych roślinności używać należy, dla tego godząc potrzebę ich używania z przynależną ostrożnością, znaydnie Prefekt być rzeczą najdogodniejszą, aby w każdej wsi dwóch ludzi, wiekiem, doświadczeniem, i zamieszkaniem w Gminie najlepiej mogących być obznajomieni wybrać, iżby ci rozpoznawaniem roślin mogących być za pokarm użytemi, trudnili się, do tych każdy udający się do tego sposobu wyżywienia się zbierane przez siebie rośliny pod rozpoznanie znosić, i od tych rady w używaniu ich zasiągać winien, gdyby zaś i ci dostatecznie o naturze jakiej rośliny twierdzić nie byli w stanie, na ten czas używanie ich za pokarm ma być najsurowiej zakazane, roślina zaś pod rozpoznanie Urzędnika zdrowia Powiatowego przesłaną być winna. W razie zaś tym gdyby już jakowyś z użycia na pokarm rośliny szkodliwej wypadek zdarzyć się miał, osoba nie szczęściem tym dotknięta, wotami i ciepłokleciwotym pokarmem lub napojem jak najprędzej ratowana być winna, na sprawienie których sposoby jak są łatwe, tak najszybciej użytemi być mogą. Czytniac jednak ten żrządek rychłego ratowania wypada ile można najszybciej po Lekarza do użycia gruntuwniejszego sposobu leczenia posłać, którego szczególnym będzie obowiązkiem na każde pośpieszać wezwanie. Szanowni Obywatele! Waszej troskliwości o byt i los tej liczney klasy ludu, która pracą swą uprawiając ziemię, mienie i pomyślność Narodu zabezpiecza, skutek takowego Rozporządzenia Prefekt oddać, przekonany iż takowe tylko w największej ostrożności stanie się użyteczne. Radom dnia 7 Maja 1812,

(podpisano) *Małachowski.* *Hafsmann.* Sekr. Jeneralny.

Nro. 4467. Prefekt Departamentu Radomskiego.

W skutek Odezwy Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Bialskiego, ddto 17 Kwietnia r. b, Nro 427 uczynioney, zalecam wszystkim, Władzom Powiatowym, Administracyjnopolicyjnym, aby zbiegłych z Aresztu dnia 6go na 7my w nocy pod czas Rewizyi przez Dozorców czynioney, przez forsowne wtłoczenie się ku drzwiom ipokaleczenie tychże Dozorców w liczbie osób 6ciu o rozmaite zbrodnie obwinionych według tu niżej dołączonego Opisanja, wszędzie jak najmocniej śledzić i schwytywać pod pewną strażą Sądowi rokwirującemu dostawić nieomieszkały. Radom dnia 20 Kwietnia 1812.

(podpisano) *Małachowski.* *Hafsmann,* Sekretarz Jeneralny.

(314)
O P I S A N I E.

1. Kiryło Nikoporów, rodem z Rosyi, Miasta Witepska, lat ma 28, Religii Rusko-Katolickiej, wzrostu wysokiego, w sobie cienki, pochyły, na twarzy pociągły, oczów siwych, nosa ściągłego, włosów blond, na sobie ma kurtkę, spodnie z sukna siwego, na nogach cizmy, kaydany Areszantskie, a na głowie czapka chłopska.
2. Michał Wiśniowski, rodem z Rosyi, Gubernii Kiliowskiej, ze wsi Wasilkowa, lat ma 38, Religii Katolickiej, wzrostu wysokiego, w sobie subtelny, na twarzy okragły, ust szeroki, nosa miernego, oczów siwych, włosów blond, na sobie ma stpancerz z sukna zielonego, felpa obłożony i spodnie z sukna sieraczkowego, na nogach cizmy i kaydany Areszantskie, a na głowie czapkę siwą.
3. Wasil Tatarynow z Rosyi, Gubernii Kobryńskiej, wsi Starej wsi, lat ma 25, Religii Rusko-Katolickiej, wzrostu 'miernego, na twarzy smagławy, nosa małego, włosów blond, na nogach cizmy i kaydany, a na sobie kożuch flary i czapkę chłopską mający.
4. Hryc Ichnatiuk, rodem ze wsi Hanny, Powiatu Włodawskiego, lat ma 26, Religii Ruskiej, wzrostu słusznego, twarzy okragłej, nosa miernego, oczów iskrawych, włosów blond, w sukmanie siwej, w bótach i kaydanach.
5. Antoni Chilimoniuk, rodem ze wsi Wyhalawa, Powiatu Włodawskiego, lat mający 40, wzrostu słusznego, na twarzy Chuderławy i smagławy, nosa małego, włosów na głowie brunet, golony po chłopsku, oczów brzych, na sobie ma kurtkę, spodnie z sukna siwego, cizmy i kaydany na nogach, tudzież czapkę chłopską.
6. Leyzor Judkowicz, rodem z Rosyi, lat mający 36, Religii Żydowskiej, wzrostu miernego, twarzy okragłej, ospowatej, nosa małego, oczów czarnych i włosów takich a na brodzie rudyh, na sobie miał kurtkę, spodnie koloru siwego, cizmy i kaydany,

Nro. 4468. Prefekt Departamentu Radomskiego.

Wzywany od Sądu Policji Poprawczej Wydziału Lubelskiego, zalecam wszystkim Władzom Powiatowym, Administracyjno-Policyjnym i Gminnym, aby według tu dołączonego opisanie zbiegłego Adama Sadowskiego, Mieszczanina z Firleja, Powiatu Lubartowskiego, Departamentu Lubelskiego, o występki kradzieży obwinionego, wszędzie śledzić, schwytanego pod pewną strażą Sądowi rekwirującemu dostawić sturaty się.

Radom dnia 20 Kwietnia 1812.

(podpisano) *Małachowski.*

Hafsmann, Sekr. Jeneralny.

(315)
O P I S A N I E.

Adam Sadowski, ma lat około 26, wzrostu średniego, krępy, pleczyty, oczów czarnych, nosa okragłego, włosów czarnych kędzierowatych, twarzy okragłej, pełnej, ramiany, miał na sobie sukmanę białą, już przechodzoną, sznurkiem czerwonym, około pasa w tyle wyszywaną, spodnie płócienne złe, bōty na obcasach proste, kapciusz czarny okragły zły, powiadał się bydź ze wsi Wiskienic.

Nro. 5181. Prefekt Departamentu Radomskiego.

Odebrawszy przy Reskrypcie JW. Ministra Przychodów i Skarbu dtto 24 Kwietnia r. t. Nro. 1755/386 Instrukcyą dla Władz Skarbowych względem Pohoru Czopowego w Miastach i Kontrollowania takowego, aby więc każdego tym pewnie wiadomości do szła, następnie wszystkich kogo się tylko tyczeć może obwieszcza.

Radom dnia 4 Maia 1812.

(Podpisano) *Małachowski.*

Hafsmann, Sekr. Jeneralny.

Instrukcyą dla Władz Skarbowych, względem poboru Czopowego w Miastach i Kontrollowania takowego.

MINISTER PRZYCHODÓW I SKARBU!

W skutek Dekretu Najjaśniejszego Pana, pod dniem 14tym Lutego roku bieżącego w Dreźnie zapadłego, Minister Przychodów i Skarbu, następującą względem poboru Podatku Czopowego w Miastach i kontrollowania onegoż wydaie Instrukcyą:

R O Z D Z I A Ł I.

S a s a d y o g ó l n e.

§. 1. Każdy w Mieście, na przedmieściu lub Poselszych miejskich zamieszkały, i pod kontrolę Czopowego pociągnięty, od wyroku i nawozu Trunków jako to: Piwa, Wódki, Miodu, Wiśniaku, Maliniaku, Doreniaku i Lipcu, bez różnicy stanu, podpada podatkowi Konsumpcyjnemu, a to stosownie do Uchwały Seymowej de data 23go Grudnia roku

zeszłego, i Dekretu J. K. X. Mci de datta 14 Lutego r. b. które Ustawy są w brzmieniu następującem:

A. *Wypis Uchwały Seymowej de data 23go Grudnia 1811.*

MY FREDERYK AUGUST z Bożey Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski &c.

Wszem w obec i każdemu, komu o tém wiedzieć należy, a mianowicie Obywatelom Xięstwa Naszego Warszawskiego, wiadomo czynimy, iż Izba Poselska, stosownie do przedstawionego w Imieniu Naszém Projektu, i po wysłuchaniu Mowców Rady Stanu i Komisyi uchwaliła co następuje:

C Z O P O W E M I E Y S K I E.

ARTYKUŁ I. Podatek od Trunków po Miałtach od dnia 1 Czerwca 1812 roku po dług trwających urzędzeń pobierać się mający, od tegoż dnia 1 Czerwca roku 1812 pobierany będzie następującym sposobem:

Od garca Piwa groszy dwa, rachuiąc po pięćdziesiąt cztery garce piwa, z każdego korca słodu mielonego,

Od garca Wódki, groszy trzynaście, rachuiąc po sześć garcy takowej Wódki, z każdego korca maki czyli szroty,

Gdzie ziemniaki do pędzenia Wódki są używane, trzy korce ziemniaków, na jednego korzec szroty liczone będą.

Od garca Miodu, bądź fabrykowanego w mieście, bądź przywożonego, groszy dwanaście.

Od garca wiśniaku, Maliniaku, Dereniaku, Lipcu, groszy dwadzieścia cztery.

ART. II. Trunki ze wsiów do miałt przywożone, opłacać będą od każdego garca Piwa, po groszy cztery, od każdego garca Wódki, Spiritusu czyli Okowitki groszy dwadzieścia sześć.

ART. III. Od Trunków z Miałt na Wsie wywożonych żaden zwrot uiszczoney opłaty, miejsca mieć nie będzie.

ART. IV. Wszelkie opłaty dodatkowe, pod tytułem *Ibertragu*, *Kwitowego*, lub jakim bądź innym, są zniesione.

(Dulzy ciąg potem.)